

Harpunds nämnden
Harpund
640 31 Mellösa

Datum 2008-04-02
Dnr 32-2007-0619

Harpunds nämndens årsredovisning 2007

Rikskrevisionen har granskat Harpunds nämndens årsredovisning inklusive den ekonomiska redovisningen för Yxtaholms jordbruksförvaltning, daterade 2008-02-20. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa ledningens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskrevisionen önskar information senast 2008-05-14 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Inledning

Harpunds nämnden är en statlig myndighet som har till uppgift att bedriva jord- och skogsbruk samt förvalta byggnader och mark. Harpunds nämnden förvaltar även Yxtaholms lantbruksförvaltning som tillkommit Svenska Staten genom testamente. Fastigheten redovisas som tillgång hos Statens Fastighetsverk.

Som grundregel ska nämnden följa det statliga ekonomiadministrativa regelverket med undantag för dispenser. Vid upprättandet av årsredovisningarna har nämnden beaktat de instruktioner som ingår i SFS 2007:1227 "Förordning med instruktion för Harpunds nämnden", utfärdad den 29 november 2007. Förordningen träder i kraft den 1 januari 2008, då förordningen (1999:241) med instruktion för Harpunds nämnden upphör att gälla. Av den nya förordningen framgår att nämnden inte ska lämna resultatredovisning, delårsrapport eller budgetunderlag och inte heller upprätta finansieringsanalys enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Nämnden har liksom föregående år gjort anpassningar av redovisningen för att erhålla överensstämmelse med övriga jordbruksföretag.

Harpunds nämnden och Yxtaholm är inte skattepliktiga. För mervärdesskatt gäller myndighetens rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt. Lagen om offentlig upphandling är tillämplig på de båda verksamheterna.

2. Resultatredovisning

Myndigheters årsredovisningar består normalt av en finansiell del och en resultatredovisningsdel. Genom att myndigheten har anpassat sin årsredovisning till SFS 2007:1227 ingår ingen resultatredovisning i 2007 års årsredovisning. Oaktat att kraven på resultatredovisningen ej kvarstår för myndigheterna kvarstår kraven på att årsredovisningen skall upprättas så att den ger en rättvisande bild av verksamheternas ställning och resultat. Se vidare kommentarer under avsnittet finansiell redovisning

3. Finansiell redovisning

3.1 *Yxtaholm – disponering av avkastning och överskott*

Enligt regeringsbeslut (1985-12-19) som reglerar hur avkastning och överskott vid Yxtaholm ska användas skall avkastningen bl.a. användas till att främja naturvård i Sörmland. Överskottet skall efter avdrag för statens kostnader mm överlämnas till Länsstyrelsen i Södermanlands län för att användas enligt önskemål som framgår av bilaga till testators testamente.

Liksom tidigare år sker inget formellt överlämnade enligt regeringsbeslut till Länsstyrelsen, utan Lantbruksförvaltaren betalar direkt till de projekt som man kommit överens med Länsstyrelsen om. Beslut om medelsanvändning protokollförs hos nämnden. Förfaringssättet är oförändrat sedan donationens början. Detta förfaringssätt är som framgår ovan inte i linje med det regeringsbeslut som ursprungligen reglerar medelsanvändningen.

Av Yxtaholms årsredovisningen för 2007 framgår att ”Nämnden har i dag fattat beslut om årsredovisningen för Yxtaholms lantbruksförvaltning, för att finansiera de senaste årens stora investeringar beslutar nämnden att årets överskott på 1 598 229 kronor balanseras i ny räkning”. Vidare framgår att ”Lantbruksförvaltningen har de senaste åren utbetalat 445 000 kronor till olika naturvårdsinsatser såsom inlösen av två naturvårdsområden samt bidrag till tryckning av boken Sörmlands Flora. De senaste årens naturvårdande insatser och investeringar i djur och byggnader har skett i samförstånd med Länsstyrelsen i Södermanlands län och är enligt testators intentioner”.

Rekommendation

I likhet med föregående år rekommenderar vi att nämnden tar kontakt med Statsrådsberedningen för att få skriftligt godkännande till den modell som använts för hanteringen av det ekonomiska överskottet för Yxtaholm.

3.2 Struktur och underlag till finansiell redovisning

Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, med beaktande av särskilda dispenser, har i tillämplig omfattning beaktats vid upprättande av årsredovisningarna.

Förvaltningsberättelse/information i årsredovisning

Vad gäller Harpsund är vår bedömning att såväl årsredovisningen som underlag till balansposter och övriga specifikationer till denna kan förbättras genom en anpassning till en mer ändamålsenlig redovisning i årsredovisningen, som på ett mer strukturerat sätt åskådliggör väsentliga redovisningsfakta i årsredovisningen. Nedan redovisas ett antal punkter där förbättringar kan ske. Vi anser vidare att nyckeltalspresentation i årsredovisning framgent bör göras mer lättillgänglig och bättre synkroniseras med resultat och balansräkningens redovisning i årsredovisningen.

En icke oväsentlig del i verksamheternas tillgångsmassa är skogsbeståndet. Med beaktande av detta torde en mer nyanserad bild av skogens avkastning och substantiella tillväxt vara av intresse för informationen i årsredovisningen.

En väsentlig del av nuvarande jordbruksdrift är miljöfrågor och därtill hörande EU-bidrag. Redovisning av dessa delar i verksamheten bör framgent ske på en mer detaljerad nivå.

Myndighetskapitalets förändring över tiden har under tidigare revisioner diskuterats vad gäller dess redovisning och detaljnivå. Här kan en brutto-redovisning av kapitalets förändring över tiden, i not till balansposten bidra till att ge en tydligare redovisning av kapitalets användning och fördelning.

Avsättningar för investeringar i årsredovisningen har skett tidigare år och här anser vi att en dokumentation av dessa avsättnings syfte bör presenteras. Denna post synes vare en del i verksamhetens finansiella planering och någon form av tillämpning/praxis till hur detta skall dokumenteras och beslutas anser vi bör fastställas.

Rekommendation

Vi rekommenderar att årsredovisningarna framgent ses över och uppdateras till en standard som är fullt anpassad till jordbruks- och skogsföretag som bedriver sin verksamhet med motsvarande omfattning och inriktning. Vid uppdateringen bör bl.a. ovan nämna iakttagelser beaktas.

3.3 *Löpande förvaltning*

Förvaltaren till Harpsund och Yxtaholm har förvärvat en intilliggande jordbruksfastighet till Harpsund och har dessutom jaktarrendet på Harpsund. Vad gäller arrendet av jaktmarken på Harpsund torde detta vara relativt lågt pris-satt, dock föreligger vissa inskränkningar i jakträtten med beaktande av säkerhetsfrågor och dylikt. Vad gäller den av förvaltaren förvärvade jordbruksfastigheten och eventuell intressegemenskap med Harpsund och Yxtaholm är det väsentlig att alla ekonomiska mellanhavanden mellan verksamheterna baseras på formellt avtalade villkor som ur ett objektivi-t perspektiv är marknadsmässiga.

Ansvarig revisor Per Flodman har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Christer Carlson har varit föredragande.

Per Flodman

Christer Carlson

Kopia för kännedom:

Statsrådsberedningen

Finansdepartementet/budgetavdelningen